

Přijímací řízení na navazující magisterské studium oboru čeština pro cizince

Vzorový test

Test obecných předpokladů k filologickému studiu

(Celkem 20 pomocných bodů dělíme dvěma)

1. Eliminace – ve skupině slov podtrhněte to, které se k ostatním nejméně hodí:

5 bodů

- A. a) pes   b) kočka   c) koza   d) papoušek   e) morče
B. a) morfém   b) syntagma   c) foném   d) metrum   e) lexém
C. a) čeština   b) polština   c) slovinština   d) kašubština   e) slovenština
D. a) sčítat   b) násobit   c) odčítat   d) zvětšit   e) umocnit
E. a) zpívat   b) uspávat   c) kupovat   d) jíst   e) zpracovat

2. Generalizace – ze skupin slov podtrhněte hyperonyma (slova, která zobecňují ta ostatní):

5 bodů

- A. a) mrkev   b) zelenina   c) paprika   d) květák   e) rajské jablko
B. a) nůž   b) vařečka   c) náčiní   d) cedník   e) struhadlo
C. a) pečivo   b) houska   c) rohlík   d) dalamánek   e) veka
D. a) pýcha   b) laskavost   c) velkorysost   d) pokora   e) vlastnost
E. a) běh   b) lyžování   c) fotbal   d) sport   e) šach

3. Analogie – k následující dvojici najděte další dvojici slov, mezi nimiž existuje obdobný vztah:

3 body

- A. auto : garáž
a) letadlo : ranvej
b) pero : penál
c) vlak : semafor
d) stůl : ubrus

- B.** vidlička : nůž
- a) lžíce : příbor
  - b) rybník : břeh
  - c) sešit : kniha
  - d) talíř : hlad

- C.** únava : spánek
- a) bolest : nemocnice
  - b) válka : mír
  - c) písek : pláž
  - d) žízeň : nápoj

4. Doplňte do vět tu dvojici slov, která se do ní nejlépe hodí:

3 body

- A.** Ne nadarmo se o některých textech říká, že jsou sice psány v češtině, ale někdo by je měl českým čtenářům ještě ..... Takové texty jsou nesrozumitelné. Buď proto, že jejich autor není schopen psát dostatečně jednoduše, jindy zase proto, že se tolik zabral do své problematiky, že užíval až příliš mnoho odborných obrátů. Na dodatečné úpravy už nemá ....., energii nebo schopnosti.

- a) přeložit   čas
- b) doložit   právo
- c) vykládat   schopnost

- B.** Ve volném verši je často ..... interpunkce a psaní velkých písmen. Básník tímto způsobem sleduje jediný cíl – aby byl verš vnímán jako celek. Verše jsou různě ....., čímž se dosahuje různosti tempa (delší verš recitujeme rychleji, kratší pomaleji). To ovlivňuje i významovou stránku (to, co recitujeme pomaleji, zdůrazňujeme). Toto členění tedy není libovolné.

- a) zdůrazněna   rychlé
- b) potlačena   dlouhé
- c) vytlačena   krátké

C. Nadační fond Františka Topiče vypisuje tříměsíční stipendia na rok 2012 pro ..... myšlenkově podnětných projektů se vztahem k českým dějinám, literatuře nebo filozofii pro uchazeče do 35 let. Nadační fond je zřízen pro podporu mladých badatelů a podpora může být též poskytnuta editorům připravujícím odborně nebo nakladatelsky náročné edice. Stipendia jsou určena pro dokončení ..... projektů.

- a) dokončení   rozpracovaných
- b) ukončení   rozdělaných
- c) dokončení   hezkých

5. Která z vět nejlépe odpovídá výchozímu textu (která věta je textově relevantní)?

2 body

A. Ale abych autorům nekřivdila, ve zmíněném sešitě bylo také několik důležitých rad, například že pro kočky je aspirin jed, nebo že mléko, u nás neodmyslitelně spojené s kočkou, jí nedělá právě nejlíp. Kromě košíku na přemísťování doporučovala publikace jako nezbytnou součást každého bytu s kočkou škrabadlo, což je místo, kde si kočka brousí dráčky. Tenhle kus nábytku měl chovateli zajistit nepoškrábaná křesla a záclony v celku.

- a) Kočky jsou sice kočkovité šelmy, ale v domácnosti svou divokost a přirozené lovecké instinkty ztrácejí.
- b) Pokud kočce pořídíme vhodné škrabadlo, neměla by nám ničit čalouněný nábytek.
- c) Každý chovatel musí své kočce pořídít košík na přemísťování, škrabadlo a dostatečné množství aspirinu a mléka.

B. Počátkem 30. let pracoval Jaroslav Seifert v týdeníku Pestré květy a vydal sbírku Jablko z klína (1933). V letech 1933–38 řídil kulturní rubriku sociálnědemokratického deníku Ranní noviny, v Právu lidu redigoval fejeton a nedělní rubriku, vedl Almanach Kmene 1934/35. Pro básníka byl pracovně významný rok 1936, kdy vydal Ruce Venušiny a Zpíváno do rotačky. Sbíрка Ruce Venušiny byla poctěna státní cenou za písemnictví. Téhož roku redigoval sborník 1. máj 1936 ke 100. výročí Máchovy smrti, rok nato spoluredigoval sborník Španělsku, Almanach Kmene 1937/38 a vyšla sbírka Jaro, sbohem. Na smrt T. G. Masaryka reagoval deseti elegiemi ve sbírce Osm dní. Na konci 30. let přichází básník se sbírkami Zhasněte světla (1938), Vějíř Boženy Němcové a Světlem oděná (1940), věnovanými osobnosti velké české spisovatelky a městu Praze,

které přetrvává staletí a zažívá jak šťastné, tak i bolestné chvíle. Dále uspořádal výběry poezie slavných básníků Jana Nerudy a Vítězslava Háška.

- a) Jaroslav Seifert je autorem řady básnických sbírek, například Jablko z klína, Ruce Venušiny, Vějíř Boženy Němcové, Světlem oděná a Osm dní.
- b) Jaroslav Seifert reagoval na smrt Boženy Němcové sbírkou elegií Vějíř Boženy Němcové.
- c) Jaroslav Seifert pracoval ve dvacátých a třicátých letech jako redaktor řady novin a časopisů a kromě toho napsal i řadu básnických sbírek, například Zhasněte světla, Jaro, sbohem, Kmen, Edison, Osm dní a Zpíváno do rotačky.

6. Odpovězte

2 body

A. Jedním z aktivních členů Pražského lingvistického kroužku byl:

- a) Ferdinand de Saussure
- b) Michael Alexander Kirkwood Halliday
- c) Roman Osipovič Jakobson

B. Prof. Jaromír Bělič byl:

- a) český lingvista, zabývající se především fonetikou a fonologií
- b) literární vědec, přední představitel českého strukturalismu
- c) český lingvista, profesor UK, zabývající se dialektologií, stratifikací češtiny a jazykovou kulturou

Test všeobecného kulturního rozhledu

(20 pomocných bodů dělíme dvěma)

1. Pohoří Beskydy najdeme:

- a) na jihu Čech
- b) na hranicích Čech a Moravy
- c) na hranicích Slezska, Moravy a Slovenska

2. Karel IV. se narodil v:

- a) Praze
- b) Lucemburku
- c) Norimberku

3. Česká republika se skládá z:

- a) 10 krajů
- b) 14 krajů
- c) 14 regionů

4. Parlament České republiky má své sídlo:

- a) sněmovna v Brně a senát v Praze
- b) sněmovna v Praze a senát v Praze
- c) sněmovna v Praze a senát v Brně

5. Posledním prezidentem Československé socialistické republiky byl:

- a) Václav Havel
- b) Gustáv Husák
- c) Václav Klaus

6. Budova Národního divadla v Praze byla postavena v:

- a) novobarokním stylu
- b) secesním stylu
- c) novorenesančním stylu

7. Libreto k opeře Antonína Dvořáka Rusalka napsal:

- a) Julius Zeyer
- b) Jaroslav Kvapil
- c) Jaroslav Vrchlický

8. Jaký je rodinný vztah mezi Petrem Formanem a Matějem Formanem?

- a) bratr – bratr
- b) otec – syn
- c) bratranec – bratranec

9. Otakar Vávra natočil film:

- a) Markéta Lazarová
- b) Kladivo na čarodějnice
- c) Konkurs

10. Petr Parléř se proslavil jako:

- a) architekt a sochař
- b) malíř a sochař
- c) malíř a architekt

11. Božena Němcová zemřela v roce:

- a) 1848
- b) 1872
- c) 1862

12. Tzv. Obnovené zřízení zemské bylo vydáno:

- a) pro Čechy a Moravu v roce 1627
- b) pro Čechy v roce 1627 a pro Moravu v roce 1628
- c) pro Čechy v roce 1628 a pro Moravu v roce 1627

13. Jan Ámos Komenský nenapsal:

- a) Kšaft umírající matky jednoty bratrské
- b) Labyrint světa a ráj srdce
- c) O nejlepším státě

14. Převažující umělecký styl, který ovládl české země po třicetileté válce, se jmenuje:

- a) renesance
- b) rokoko
- c) baroko

15. Leopold II. Habsburský se nechal korunovat na českého krále:

- a) 6. září 1791
- b) 1. března 1792
- c) 5. května 1747

16. Jazykový zákon republiky Československé byl přijat v roce:

- a) 1918
- b) 1920
- c) 1948

17. Samostatný Slovenský stát byl vyhlášen v roce:

- a) 1938
- b) 1939
- c) 1993

18. 30. března 1968 byl zvolen prezidentem Československé socialistické republiky:

- a) Ludvík Svoboda
- b) Alexander Dubček
- c) Josef Smrkovský

19. Autorem sochy knížete sv. Václava na pražském Václavském náměstí je:

- a) Karel Pokorný
- b) Jan Štursa
- c) Josef Václav Myslbek

20. Jan Hřebejk je režisérem filmu:

- a) Obecná škola
- b) Pelíšky
- c) Knoflíkáři

Test znalostí českého jazyka

(80 pomocných bodů dělíme čtyřmi)

1) Dejte do náležitého tvaru singuláru. 10

1. Znáš nějaký román (Tolstoj)? 1
2. Diskutovali o roli (úzus). 1
3. (To téma) se zabývá řadu let. 1
4. Obdivovali dílo (Vergilius). 1
5. Chystá se na cestu po (Nikaragua). 1
6. Hovořili o změnách (klíma). 1
7. Důvěřoval i (tetin) synovi. 1
8. Dejte ten tvar do (prézens). 1
9. S takovou (idea) se setkal poprvé. 1
10. Zvolal: „Milý (syn)!“ 1

2) Dejte do náležitého tvaru. 10

1. V (obě ruce) držel zbraň. 2
2. Uvažovali o výpovědi (všechny smlouvy). 2
3. Celou cestu jeli proti (vítr). 1
4. Byla to pro ně otázka (čest). 1
5. Na (břehy) řek rostly vrby. 1
6. Zabývali se (táž) problematikou. 1
7. (Krkonošský horal – pl.) byli otužilí. 2

3) Dejte výrazy v závorkách do náležitého tvaru (číselné výrazy napište slovy).

10

1. Došlo k (239 případy) loupeže.	4
2. Připomněli si (365.) výročí slavné bitvy.	2
3. Město bylo založeno před (750 let).	4

4) Utvořte náležité tvary sloves.

10

a) imperativ

1. (Shromáždit se – vy) před školou!	1
2. (Povědět – ty), co se stalo.	1
3. (Pomocť – my) mu!	1
4. (Přihlásit se – ty) včas!	1

b) préteritum

5. Ten film všechny (dojmout).	1
6. Zase mu to (nepřipomenout – on).	1

c) kondicionál

7. (Smět – my) tam jít taky?	1
8. (Zeptat se – ty) na to?	1

d) opisné pasivum

9. V místnosti s ničím nehnuli.	1
10. Nakonec mu vůbec nepomohli.	1

5) Napište, jaký je rozdíl (např. významový, stylový, na ose spisovnost – nespisovnost aj.) mezi následujícími výrazy a spojeními. 10

Např.: Američané je spisovné neutrální, Američani je spisovné hovorové.

1. obléknul se – oblékl se	1
2. my bychom šli – my bysme šli	1
3. zná tvou sestru – zná tvoji sestru	1
4. před dvěma roky – před dvěmi roky	1
5. mě žaluje – mně žaluje	1
6. jsem zvědavý – jsem zvědav	1
7. kniha byla napsána – kniha byla napsaná	1
8. zůstane déle – zůstane dýl	1
9. tenisté - tenisti	1
10. troje prázdniny – trojí prázdniny	1

6) Zařadte ke slovním druhům. 5

Např.: my – zájmeno osobní

1. jenž	1
2. čtvero	1
3. málo	1
4. všechen	1
5. během	1

7) Nahradíte uvedené spojky synonymními. 5

Např.: Počkám tady, až přijdeš. > Počkám tady, dokud nepřijdeš.

1. Na výlet pojedeme, ačkoliv prší. 1
2. Byl to sen, (a)nebo skutečnost? 1
3. Byl to výborný, dokonce vynikající hráč! 1
4. Nevíš, jestli už přijeli? 1
5. Bojovali statečně, leč marně. 1

8) Určete významový poměr mezi hlavními větami, resp. určete druh věty vedlejší. 5

Např.: Zůstaneš doma, nebo půjdeš ven? > poměr vylučovací

1. Učil se, a zkoušku stejně neudělal. 1
2. Studujte jazyky, dokud jste mladí. 1
3. Protože si nevěděl rady, požádal o pomoc. 1
4. Čekají rodinu, takže potřebují větší byt. 1
5. Tak důležitou funkci nezvládl, neměl totiž dost zkušeností. 1

9) Doplňte vhodné prepozice. 5

Např.: ..... (víkend) = o víkendu (když byl víkend)

1. .... (čtení) – když četl 1
2. .... (rekreaci) – aby se rekreoval 1
3. .... (dovolená) – když měla dovolenou 1

4. .... (peníze) – protože chtěl peníze 1
5. .... (mlha) – když byla mlha 1

10) Uveďte české ekvivalenty. 10

Např.: subjekt – podmět

1. kongruence 1
2. asimilace 1
3. gradace 1
4. apozice 1
5. téma 1
6. varieta 1
7. konjunkce 1
8. interdialekt 1
9. sémantika 1
10. hypotaxe 1

Test znalosti české literatury a literární teorie

(20 pomocných bodů dělíme dvěma)

1. K staroslověnskému písemnictví patří

- a) Kristiánova legenda
- b) Svatý Václav, vévoda České země
- c) Proglas

2. Autorem díla *De orthographia Bohemica (O českém pravopisu)* je

- a) Jan Hus
- b) Tomáš Štítný ze Štítného
- c) Petr Chelčický

3. Které dílo se stalo vzorem spisovné češtiny pro první generaci národního obrození?

- a) Sieť viery pravé
- b) Bible kralická
- c) Listové do nebe

4. J. A. Komenský nenapsal

- a) Svět v obrazech
- b) Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště českého
- c) Labyrint světa a ráj srdce

5. Přední osobností českého preromatismu byl

- a) J. Jungmann
- b) J. Dobrovský
- c) V. M. Kramerius

6. Autorem prózy *Marinka* je

- a) K. H. Mácha
- b) J. Linda
- c) K. Sabina

7. Kdo z následujících autorů byl básníkem, prozaikem, novinářem i kritikem?

- a) F. L. Čelakovský
- b) F. Palacký
- c) K. Havlíček Borovský

8. Ke generaci Lumírovců patřil

- a) J. Vrchlický
- b) V. Hálek
- c) Sv. Čech

9. Kdo je autorem básnické sbírky Písně kosmické?

- a) J. Neruda
- b) J. V. Sládek
- c) J. Vrchlický

10. Alois Jirásek nenapsal román

- a) Kladivo na čarodějnice
- b) Temno
- c) F. L. Věk

11. Významným představitelem „generace buřičů“ je

- a) A. Sova
- b) P. Bezruč
- c) F. Šrámek

12. Impresionismus v české poezii reprezentuje dílo

- a) V. Dyka
- b) A. Sova
- c) T. Novákové

13. Významným představitelem české meziválečné poezie byl

- a) J. Mahen
- b) J. Seifert
- c) K. Teige

14. Které dílo se řadí k baladické próze?

- a) Člověk
- b) Nikola Šuhaj loupežník
- c) Cirkus Humberto

15. Označte řádek, na němž všechna jména reprezentují prozaiky druhé poloviny 20. století:

- a) K. Čapek, V. Vančura, V. Páral
- b) J. Mukařovský, J. Glazarová, L. Fuks
- c) J. Škvorecký, B. Hrabal, I. Klíma

16. Tématu holocaustu se ve svých prózách věnoval

- a) A. Lustig
- b) L. Vaculík
- c) F. Kafka

17. Hru *Zahradní slavnost* napsal

- a) M. Kundera
- b) V. Havel
- c) M. Uhde

18. Kdo z autorů nepatří k exilové próze po roce 1968?

- a) M. Viewegh
- b) P. Kohout
- c) J. Gruša

19. *Onomatopoeie* znamená

a) přirovnání protikladem

b) zvukomalba

c) žalozpěv

20. Co nepatří k tropům (k přeneseným vyjádřením)?

a) epifora

b) metonymie

c) oxymorón